

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие къеты

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие, Къэралыгьо телерадиокомпаниеу «Адыгейим», республикэ гъезтехэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм» Адыгэ Республикэмкэ (Адыгейимкэ) — зы мандат зиэ Адыгэ хэдзыпэ коу N 1-мкэ яблэнэрэ зэлгүзэклэгүумкэ Урысые Федерациием и Федеральнэ Зэлукэ и Къэралыгьо Думэ идепутатынымкэ кандидатэу атхыгъэхэм, яхэнэрэ зэлгүзэклэгүумкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын пае пхъэдзым хэлэжьэнхэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие заявкэ къезыхыпэлэгъэ кандидатхэмкэ регион куп зиэ политикэ партиехэм, зы мандат зиэ хэдзыпэ койхэмкэ атхыгъэ кандидатхэм, хэдзэктю обьединениехэу кандидатхэм яспискэ зытыгъэхэм эфир уахтэмрэ яматериалхэр зышыхаутыщ чыпэлэу аратыщхэмрэ атегощэгъэнымкэ 2016-рэ ильясым шышхьэлум и 17-м сыхъатыр 10-м пхъэдз раззашт.

Пхъэдзым хэлэжжэнхэ аль-э-
кыщт кандидатхэр е ахэм
яцыхъэшэгүү цыифхэр, хэдзэ-
кло объединениехэу зиспикэ-
хэр атхыгэхэм яуполномочен-
нэ лыыклохэр е яцыхъэшэгүү
цыифхэр, е атхыгэ спиксэхэм
ахэт кандидатхэр, джащ фэ-
дэу къэбарлыгъэлэс амалхэм
яллыклохэр.

Адыгэ Республика́м и Къе-
ралы́гъо Совет — Хасэм и
Залышхо пхъэдзыр чэзыуи-
туклэ щырадзэшт: сыхьатыр
10-м къыщегъэжъагъу 12-м
нэс Къэралы́гъо телерадиоком-
паниеу «Адыгеим» ителе-,
и радиоканалхэм яэфир уахъ-
тэ атырагошшт, сыхьатыр
12-м къыщегъэжъагъэу 14-м
нэс республикэ гъэзетхэу «Со-
ветскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ
макъэмрэ» чыплэу аратышт-
хэр атырагошштых.

Урсын Федерацаем игражданинэү зэрэцгүйр къэзын шыхыатырэ документ зыныгэу списокэм хэтгүр Жуковскэм ыцээ зыхырэ урамын ылъэнүүкъокэ чэхъян ылъенкишт.

Ялофш Къыхо

Пстэумэ апэу къэзэрэгуйо-
гъехэм шүүфэс сэлам Влади-
мир Нарожнэм къарихыгь.
АР-м и Къералныгь Совет —

Хасэм и Аппарат иліккөхәү зиофтәнкіе къахағъәштығъ-хәм ықиң нәмыйкі тоғыштәхәү тәхъабында ышылғыжәм ар

дупахъ, Къэралыгъо Советым — Хасэм и Правовой гъэорышланлэ иупчэжъэгъу шъхваэхэу Наталья Кулаковамрэ Хьаджымэ Светланэрэ, Къэралыгъо Советым — Хасэм икомитет иупчэжъэгъу шъхваэхэу Нэмитлэкъо Заремэ, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Аппарат икъэбарлыгъэлс-аналитическэ гъэорышланлэ иупчэжъэгъу шъхваэхэу Вера Просвиряковар, АР-м культурэмкэ иминистрэ игуадзэу Шъеуапцэкъо Аминэт, Урысыем и Лыхуужъэу, ветеранэу Цэй Эдуард, Къэралыгъо Советым — Хасэм и Аппарат ихэушхъафыкыгъэ отдел специалистэу Валентина Цыркуновар, Дукмас къоджэ псэуплэ ипащэу Василий Шикениныр, Къэралыгъо Советым — Хасэм и Аппарат финансхъизмэт гъэорышланлэм гаражымкэ ипащэу Шъхвахъутэ Къэралбый.

Джаш фэдэү лъэныкъо зэ-
фешъхъафхэм юф ащызышлэ-
рэ нэбгырэ 22-мэ Къэралы-
гъо Советым — Хасэм ищт-
хуу тхыльхэр афигъашьоша-
гъэх.

ПЛАТЫКЪО Анет.
Сурэтыр Іашыны Аслъан
тырихыгъ.

Адыгейим къэлэцьыкъу 70-рэ икъышт

Тихэгъэгу икІэлэцЫкІу лагерь шъхьаІэу «Ар-тек» зыфиорэм чыпІэ зэфэшьхъафхэм къарыкІырэ ныбжыкІэхэм зыщагъэпсэфы ыкІи япсауныгъэ щагъэпытэ. ЗэкІэмкІи тирес-публикэ щыщ кІэлэцЫкІуи 197-мэ мы иль-сым аш кІонххэу путевкэхэр аратыгъэх.

Бэмышлээ я 9-рэ клэлэцүүкүлүү купыр «Артек» eklonlарь. Адыгейим икійгээ нэбгүүрэ 70-рэ аш хэт. Ильээси 8-м къышегжээжжээ 17-м нэс ахэм аныбжь. Дунээ клэлэцүүкүлүү гупчээр «Артек» ихэвшхъяфык! Йыгээ программээр Урысые Федерацием гээсэнгээрээ шэнгэнгээрээ

кэ и Министерствэ ыштагъэм
ишүаагъэкэл путевкэхэр къара-
тыгъэх.

— Лагерым зыщызыгъэпсэ-
фыихэрэ ыкыл зипсауныгъэ ышы-
зыгъэптихэрэ ныбжыкъяхэр
еджэнымкіз, искуствэмкіз,
спортымкіз ыкыл нэмымкі лъэ-
ныкъохэмкіз гъэхъэгъэшлүхэр

зилэхэр арых. Аш фэдэ кынхэхыкэ шалхъяэхэр «Артек» арын къэзыгъяуцуухэрэр. Сэнаущын гъешхо зыхэлт ныбжыкээ пэпчь мы лагерым зыщигъэлсээ фын ыльэкыщт, — къынгуагь АР-м Ioвшэнэмкэ ыкки социальнэ хэхъонигъэмкэ иминистрэ игуадзэу Хъэлээ Марийет.

Лагерым мэфэ 20-м къыклоц кіләпцикүхэм зыщагъэпсәфишт ыкыл япсауныгъэ щагъэптышт. Ильясыр екынфэ джыри кіләләджеңкіо куп пчыагъе «Артек» аштәшт. Ахэм ахэтыштых Адыгейим щыщ ныбжыкіләхәри.

(Тикорр.).

Гъогухэм язытет бэкэ нахь дэгъу

Хъугъэ

Адыгейм игъогухэр зерагъэцэ-кэжхэрэр, зэрэзэтырагъэпсыхъэхэрэр зэкэми непэ тинэрыльэгъу. Үпекэ автомобиль гъогухэм язытет зэрэдэим водительхэм гумэкын-гъуабэ къафихыыштыгъэ. Адыгейм гъогукэхэр щышыгъэнхэм ыкли игъекотыгъэ гъецкэжжынхэр яшыллэгъэнхэм обществэм непэ мэхъанэшхо реты.

Ашкэ гухэлъэу щышхээр зэрэцкэхэнхэм фэш федераль-на ыкли республикэ бюджет-хэм къатупшигъэ ахьщэр агээ-

Ахэр: урамэу Свободэр (урамхэу Курганим къыщегъэжъау Пролетарскэм нэс), урамэу Железнодорожнэр (переулкэ-

— Гъогухэм язытет идэгъугъэ шэпхээ инхэм анэсынхэ фэе. Сыда пломэ гъогухэр зэрэзэтэгъэпсыхъагъэхэм ямызакью, гъогурыкённым хэлажэхэрэм яшылэнхэм щитыныр аш эпхыгъ, — къыуагъ АР-м и Лышхъэ.

федэ, аш ишуагъэкэ мы аужырэ ильэсхэм тишольыр гэхээгээ гээдэгъэхэр ешых.

2016-рэ ильэсийн Мыекуапэ игъогухэр агэцкэжжынхэм фэш Адыгейм игъогу фонд сомэ миллионы 150-рэ фэдиз къатупшигъэ. Аш ишуагъэкэ автомобильхэр нахьбэу зыщыеклохэй ыкли гъогухэм язытет нахь зыщидэйхэм аш агаадахыгъ.

Мыекуапэ игъогухэр участкэ 15 фэдизийн гъецкэжжынхэм иофшэнхэр мы мафэхэм гүннэм къащырафыллэх. Ахэм аш ёштуу ыкугъ объекти 10-мэ гъецкэжжынхэр ащаухыгъ.

Краснооктябрьскэмэ Жуковскэмэ зыщызеххэхэрэ участкэр), урамэу Пролетарскэр (Гагариным ыцэ зыхьырэ урамын къыщегъэжъау Гоголым ыцэ зыхьырэ урамын нэс), Юннатхэм яурам (урамхэу я 12 марта къыщегъэжъау Димитровым нэс), урамэу Келмерескэ шоссер (урамхэу Транспортнэм къыщегъэжъау гээстнэгхээ зыщырагъэхэрэ станцием нэс). Джащ фэдэу урамэу Пионерскэм (Чкаловым ыцэ зыхьырэ урамын къыщегъэжъау Юннатхэм яурам нэс) автомобиль гъэцуплэхэр ашагъэпсыгъэх.

Мы мафэхэм Мыекуапэ участкэ заулэма гъецкэжжын иофшэнхэр ашээхээ. Ахэр: урамэу Школьнэм (урамхэу Мопрэм къыщегъэжъау Пионерскэм нэс), урамэу Адыгейскэм (Хъахъуратым ыцэ зыхьырэ урамын къыщегъэжъау урамэу Пролетарскэм нэс), урамэу Пионерскэм (Лениним ыцэ зыхьырэ урамын къыщегъэжъау урамэу Краснооктябрьскэм нэс), джащ фэдэу Хъахъуратэм ыцэ зыхьырэ участкитум (Шэуджэн ыцэ зыхьырэ урамын къыщегъэжъау Восточнэм нэс), урамэу я III-рэ Интернационалым къыщегъэжъау переулкэу Коммунальнэм нэс) иофшэнхэр мы мафэхэм ашээхээ.

Иофшэнхэр зыгъэцкэхэй организацием иофшэнхэм зиггуу къэтшигъэ гъогу участкэхэм асфальтыр ашызэблахуу, автомобиль гъэцуплэхэр кээ ашагъэпсых. Агэцкэжжын-гъэ гъогухэр зэхагъэтхыкыых, гъогу тамыгъэхэр ыкли нэф-

рыгъуазэхэр атырагъэуцох.

Мыекуапэ иаамыкэу станицэу Ханскэм иурамэу Покровскэм мыжьо-пшэхьо гъогу щашы. Аш нэмийкэу гъогу участкитум япроектхэр мы уахтэм аягъэхъаарыг: Мыекуапэ иурамэу Остапенкэм ыцэ зыхьырэ ыки послеку Подгорнэм иурамэу Школьнэм. Джащ фэдэу мы ахьщэм къыдыхэлтыгъэу урамхэу Хъахъуратэм ыцэ зыхьырэ, Заводскоим, Пионерскэм, Юннатхэм яурам нэфрыгъуазэхэр ашагъэуцох.

Гъогухэм язытет идэгъугъэ гъэцкэжжынхэр яшыллэгъэнхэм, кэу шыгъэнхэм альэныкъох

мэтым пэуухъэрэ ахьщэм зэрэхдгэхъоштым тыпиль, арэу зыхъукэ, гъэцкэжжын иофшэнхэм зэшотхыхэрэм аххэх. Гъогухэм язытет идэгъугъэ шэпхээ инхэм анэсын фэе. Сыда пломэ гъогухэр зэрэзэтэгъэхъаагъэхэм ямызакью, гъогурыкённым хэлажэхэрэм яшылэнхэм щинэгъончъеу щитыныр аш эпхыгъ, — къыуагъ АР-м и Лышхъэ.

Кээлэ администрацием ипашэу А. Наролиным специалистхэм пшээрэль афишигъэ иофшэнхэр зэрэлтыгъуатэхэрэм пытаагъэ хэлъэу лыпльэнхэм. Аш къызэрэхигъэшыгъэмкэ,

2016-рэ ильэсийн Мыекуапэ игъогухэр агэцкэжжынхэм фэш Адыгейм игъогу фонд сомэ миллионы 150-рэ фэдиз къатупшигъэ. Аш ишуагъэкэ авомобильхэр нахьбэу зыщыеклохэу ыкли гъогухэм язытет нахь зыщидэйхэм чыплэхэм апэу гъэцкэжжынхэр арашыллэх.

пшээрэль эхэу щышхээр шоок имылэу гъэцкэжжынхэм, уахтэу агъэнфагъэм иофшэнхэр шомыкынхэм АР-м и Примьер-министрэу Къумпил Мурат ехж щышхээхэе ынаалэ тет.

УФ-м хэгъэгүү клоц иофхэмкэ и Министерствэ АР-мкэ и Къералыгъо автоинспекции зэрэхигъэунэфийкырэмкэ, гъогухэм къатеххуухэрэ хууѓээ-шлагъэхэр нахьбэмкэ къызыхэхкырэр ахэм язытет зэрэдэир ары. Арыш, гъогурыкённый щинэгъончъэнэмкэ район администрацием ипашхэм тхамэтагъор зыщызэрхъэрэ комиссием изэхэсигъохэм урамхэм, гъогухэм язытет темыгушылэхуу къыхэхкырэп.

Джащ фэдэу джырэблагъэ гъогухэр зэрэгэцкэжжыхэрэм лыгылтэгъэ ыкли пэсөлтэшхэм гущиэгъу афэхьгүү АР-м и Лышхъэу Тхаклууинэ Аслын.

— Ильэс къэс гъогу хъыз-

республикэм ипашхэр іэпилэгъу къазэрэфхуухэрэм ишуагъэкэ мы аужырэ ильэсхэм Мыекуапэ игъогухэр игъекотыгъэ гъэцкэжжын дэгъухэр арашыллахъэх. Ахэм къадыхэлтыгъэу гъогу тамыгъэхэр, бордюрхэр агъэуцух, лъэсрэйко гъогухэр агъэпсых.

Джыри къыхэзгъэшынэу сыйф АР-м и Лышхъэу Тхаклууинэ Аслын ыкли Примьер-министрэу Къумпил Муратэ ясайт нэхубъохэмкэ цыфхэм закызызерафагъазэрэр, гъогухэр зэрэгэцкэжжыхэрэм алъэныкъохээ шоогъоныгъэ горэхэр ялхэмэ, зыгорэм ымыгъэрэзэхэрэм къыкээчупчэх, цыфхэм яшошхэр къыдальтэхээ, амал зэрилэу иофшэнхэр зэшшуахых.

КИАРЭ Фатим. Сурэтхэр іэшьинэ Аслын тэрихыгъэх.

Гъогухэм къатеххуухэрэ хууѓээ-шлагъэхэр нахьбэмкэ къызыхэхкырэр ахэм язытет зэрэдэир ары. Арыш, гъогурыкённый щинэгъончъэнэмкэ район администрацием ипашхэм тхамэтагъор зыщызэрхъэрэ комиссием изэхэсигъохэм урамхэм, гъогухэм язытет темыгушылэхуу къыхэхкырэп.

Ироманиту арапыбзэкэ къыдэкыгъ

2016-р — Мэшбашэ Исхакъ и Ильяс, къызыхъугъэр ильяс 85-рэ зэрэхъугъэм ар рапесигъ. Тхаклор икъэлэмпэ чан, лъаш, гъаштэгъоны. Итхыльхэр республикэм, тихэгъэгушо ичыпэ зэфэшхъафхэм, йэкыб къэралыгъохэм къащдэкыих, гуапе хагъуатеу ахэм яджех. Адыг дунаир, адыгэгур, адыгэ цыфыгъэхбэр ахэмкэ агурао тхыльеджэ миньбэм.

Джыри бэмышлэу Мэшбашэ Исхакъ итарихъ романхеу «Хъян-Джэрий», «Айшэт» зыфилохэрэр арапыбзэкэ къызэрэдэкыгъэхэмкэ къэбар гушуагъо къытэгъуугъ.

Къокыпээм ыкли Европэм ашыпсэухэрэ адыгэхэмкэ эдээдэкыгъэ лъэпкэ литератуурэр лэрифэгъу инэу (ныбджэгъушу

ахэм афэхъоу), аpsc къызэтрыгъанеу, апекл ыгъаплэххэу зэрэштым щеч хэльэп. Ар непэ Хэкужым къэклюжыгъэу щыпсэухэрэм ашыщхэм ашьхэкэ къаушыхъаты.

Мэшбашэ Исхакъ бэ зылэгъугъэу, бэ зышлэрэ тхэкло 16пэлас. Адыгэ лъэпкэым юшхэ къырыгъуагъэр къэзгъэнчэу итарихъ роман зэфэшхъафхэмкэ къыреотыкы, ренэу мэгупшисэ, матхэ.

Шыгъуазэ тызэрэхъугъэмкэ, «Хъян-Джэрий» ыкли «Айшэт» зыфиорэ тарихъ романитур арапыбзэм езыгъэгүгъэр Къокыпээм щилэ адигэ тхэкло цэрилоу, эдээдэклаклоу Тхарькохъо Олид, ильяс 65-рэ юнбжье, Сирием щэпсэу, адыгабзэр дэгъоу ешлэ, нэмькэ

Зэльашэрэ тхэклюшхоу Мэшбашэ Исхакъ адигэ литературэм зыщилажъэрэр ильяс 60-м ехъугъ, икъэлэмпэ къыпыкыгъэ тхылыбэм — усэхэм, поэмхэм, сонетхэм, повестьхэм, романхэм, анахъэу тарихъ лъапсэр зиэхэм — ыцэ чыжъэу агъэлгъ, осешу зыфашигъэр тхаклор.

Тхээралыгъуабзэхэмкэ Iазэ. Мэшбашэ Исхакъ къызэри-лиягъэмкэ, ильяс 47-кэ узэклээбэжьем, ежь тхаклор Сирием щылагъ, ар 1969-рэ ильясыр арыгъэ. Джащыгъум ащи-ласть апэрэу адыгэхэр зыщипсэухэрэ къалэххэу Дамаскэ, Алеппэ, Хомс, нэмькхэм. Дамаскэ пэммычжъэу щыт чылэу Мардж-Султан къэлэклээбжыкыкэ зэхахэмрагъэлгъэгъагъ, ахэм зиакыл къэущыре ныбжыкыкэ купэу нэхгыре 20 фэдиз хүүштэгъэм ахэтигъ Тхарькохъо Олидэуджы Исхакъ ироманиту Ioф адээшигъэгъэри. Тхаклор Тхарькохъо француу литератуурэм итхаклохэм япроизведенихэм ашыщхэр ыгукэ шлонгъоу зэридээкыгъэх, ашкэ къулайныгъэ дэгъуу 16кэль. Еланэ Мэшбашэ итарихъро-

манхэм зяджэм, Олид ахэр арапыбзэкэ зэдээкыгъэнхэр игоу зерильэгъугъэр къелувате Исхакъ.

Анах шуагъэу мы тхэклю-зэдээдэклаклом фэлпльэгъурэр художественнэ произведениемыкупки, ишшуаши зэшими-гъаюхэу, ыбзи, хэль гупши-сэри ыухумхэу изэдзээкын Ioф зэригъэцэклээрэр ары.

А эзкэми яльтыгъэу, тарихъ романитур арапыбзэкэ зээздээкыгъэ Тхарькохъо Олид «тхъауеъэпсэу ин» фэлтэгъэшьаш. Тарихъ романхеу «Хъян-Джэрий» ыкли «Айшэт» джыгъэлгъэгъэу ашаджыщыхъ къокыпээм къэралхэм — Сирием, Иорданием, Израиль. Ахэм ашыпсэурэ тильэлкэгъухэм ямызакъоу, араб лъэпкэым юшхэм мы тхыльхэмкэ адигэхэм яшылэклэ-псэукалаа, яцыфыгъэ хабзэхэр нахь ашлэштыхъ.

Къэлэгъэн ыкли къыхэгъэшыгъэн фаер Мэшбашэ Исхакъ Къокыпээм ихэгъэгү зэфэшхъафхэм мызэу, мытлоу

ащ ыужыми заращылээр, зэо машлор Сирием щыгъэкосэгъенир, цыиф къызэрыкло жуугъэ миллионхэу ащ щыпсэухэрэм рэхъатыгъэ-тынчныгъэр ягъэгъотыгъыгъенир къэзыгъуагъэу, мы Ioфыгъо инир пхырыгъэкыгъэним, зэшхоягъэным фэгъэзагъэхэм, лыклохэм зеращыщыр ары.

Романхэр пчагъэмкэ 500 зырыз хью къидэкыгъэх. Цыиф лъэпкэхэр ятарихъкэ нахь зэрэшлэхэ ыкли зэпэблагъэхунхэ зэральэкыщтыр къыдэллэгъэ, мы романитур мамырныгъэр, зэгурьоныгъэр, зэкошынгъэ пъэмьджыгъэ зыгъэпштхэу зэрэштым угэгэгушо. Мы ухажтэм зэдээдэлээклоу Тхарькохъо Олид «Къокыпээр ыкли Къохъялпээр» зыфиорэр арапыбзэкэ ээрэдзээкы, ащи къыщууцштэп.

МАМЫРЫКЬО

Нуриет.

Сурэтхэм артыхэр: тарихъ романитур арапыбзэкэ къыдэкыгъэхэр ыкли тхэклю-цэрилоу Мэшбашэ Исхакъ.

ХЫКУМ ПРИСТАВХЭМ КЪАТЫ

Язекуакэ зэрэмьтэрэзыр агурагъало

Къэлэпупкээр игъом зымытихэрэм язекуакэ зэрэмьтэрэзыр агурагъэлгъэним, зытефэхэрэм пшьэдэкыгъэхээ пхъашэ ягъэхыгъэним хыкум приставхэм анаэ тет. Пшьэрильхэр гъэцэлкагъэхээ зэрэхъурэм ежь ышхъэлээ лъэпльэ республикэм ихыкум пристав шъхъялэу Дмитрий Лабазовыр.

Хэбзэгъэуцугъэм мы лъэнэхъомкэ къыдилтытэрэ шалхъэхэр агъэлъэшыгъэх, ны-тыхэу зипшъэрильхэр зымыгъэцаклэхэрэм уголовнэ Ioфхэр къапагъэтаджэхэу къыхэкы. Аш Ioфыр нэшумыгъэсэу, алиментхэр игъом ыкли икъоу шътынхэу хыкум приставхэр къышьоджэх.

Хыкум приставхэм я Федоральнэ къулыкуу и Гъэлорыслаплэу Адыгэ Республикаем щылээм Ioфхабзэу «Хыкум приставхэр — къэлэцыкхуухэм алай» зыфиорэр ильяс къэс зэхещэ. Алиментхэмкэ чыфхэр къаыхыгъэнхэм пае

зипшъэрильхэр зымыгъэцаклэхэрэ ны-тыхэм адэжь хыкум приставхэр makloх, ахэм адегүшьиэх, язекуакэ зэрэмьтэрэзыр агурагъэло. Сабыим ипункэ хэбзэгъэуцугъэм къыгъэнэфэрэ лъэнэхъохэр зымыгъэцаклэхэрэм административэ пшьэдэкыгъэхээ зэрхынхэд даклоу, уголовнэ Ioфи къафыззуахын зэрэлжынхэд apalo. Зэдэгүшьиэгъухэм ахэлажжэх динлэжхэр, муниципальне образованиехэм, гурйт еджапэхэм япашхэр, къэбар жуугъэм иамалхэм ялтыклохэр, нэмькхэри.

Джащ фэдэу къэлэпупкээр

чэм иучет хагъеуцох. Мы унэшоо постэуми пшъэрэлтээ ялэр зы — сабийхэм къатефэрэ алиментхэр игъом ыкли бирсыр къыпымыкэу ны-тыхэм къатынхэр ары.

Мыгъэ зэхашэгъэ Ioфхабзэм къэлэпупкээр ытыхын зэрэфаэр риуагъ, ау Ioфыр зычыпэ икошыкынхэгъэп. Аш къыхэкыгъэ уголовнэ Ioф къызэуахыгъ. Мыш фэдэ уншшом бзыльфыгъэр нахь къыгъэгъуагъ, чыфэу тельим изылах къыпшыныгъ, Ioфшаплэ лухраным зэрэфхэзайрыр къыгъуагъ. Хыкум приставыр бзыльфыгъэр ныбжыкээм Iэпилэгъу фэхъуу, Ioфшэнир ригъэжъагъ, чыфэу тельим къыгъахэрэм хаубытыкыжызэ, ар ыпшыныгъ. Ежми уголовнэ пшьэдэкыжым зычиухумагъ, исабийхэм атефэрэ ахъщери афызэкигъэхжыгъ.

Хыкум приставхэм ильяс къэс зэхашэгъэр Ioфхабзэм шуагъэ къызэртиэрэ щылэгъэнчээ къыгъэлжэгъуагъ, зэрагъэнэфагъэмкэ, ар тапэки рагъэлкынээ ашыщ.

**Хыкум приставхэм
и Федеральнэ къулыкуу
и Гъэлорыслаплэу
AP-м щылээм
ипресс-къулыкуу.**

ЛъЭПКЬ ГУПШЫСЭМРЭ ЩЫЭНЫГЪЭМРЭ

Адыгэ пчэгур дунаим щаштэшт

ЛъЭПКЬ ШЭЖЫМ, ЗЭКЬОШНЫГЪЭМ ИГЬЭПЫТЭН ТАТЕГУЩЫНЭЭ, ЩЫЭНЫГЪЭМ ИЗЭХЬОКЫНЫГЪЭМ ГУКІЭ ЗАФЭТГЪАЗ.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармонионе ыпашхъэ йуль шоффор нэклэу къэлтагъоми, гъэпсыкіэй илэх хүщтэм уегъэгушо. Зэльшашэрэ сурэтыштэу, архитекторэу, саугъэтэм иэскис зышынъэу Бырсыр Абдулахь гүштэгъу тызыгъехум, зэгъэпшэнхэр ышынъэх. Джэныкъо маштор егъашы зэрэмькюсэштэр нахь къыхэдгъэштын фаеу ыльятаагь.

Мэцьтыр, ЛъЭПКЬ музеир, филармониер, Зыкыныгъэмрэ Зэгурьоныгъэмрэ ясаугъэт зэгъунгэгүх, — къелуутыр Бырсыр Абдулахь. — Азыфагу шофф зийкіэу илтыр культурэмрэ искусствэмрэ япхыгъеу зетыраштэгъэштэр.

Саугъэтэм ехылтэгъэ тхынъэу къыхэтэутигъэр маклэп, ау гэзетеджэхэм джыри упчэхэр къытатых.

Аш зи мыхын хэслэгъэрэп. Къыбурумырэм укэупчэныр нахышуу.

Саугъэтэм итепль

— Гупшиыс шхъялэу саугъэтэм хэлпхъягъэм укытегүштээ тшоигъу.

Ижье лъэхваним къышыублагъеу адигэхэм джэныкъом мэхъэнэ ин ратыштыгь. ЛъЭПКЬ шэн-хабзэхэм, хвакіэр зэрагъэльялпіэрэм, псуукіэ дахуу ялэм джэныкъор янэпээпль тамыгъеу щытыгь. Саугъэтэм къегъэльгээ адыгэмэ тарихь гьогоу къаклууцээр, лъЭПКЬ къынигъохэр зэрээпичигъэхэр, культурэ инэу илэр дунаим зэрэцьизэлтшалгъэр. Адыгэхэм ягушхъэлжынъэ къэзийтэгъэхэм, цыфцэриохэм ясурэтхэр тешыхаанъэх.

— Саугъэтэм итепль, имэхъанэ нахышуо зэрагъашэ ашоигъуо цыфхэр благъэрэу екуюлтэхэу тэлтэгъу.

Художественне амалеу щылхэр дъэфедэхээ, саугъэтэм ехылтэгъе нэрийтэгъу илэгъу.

хэр дгъеуцщых, цыфхэр дгъэгъозштых.

— Джэныкъор нахь дахэу къэльэгъоним фэшл сыйд фэдэлофха джыри агъэцкіэштхэр?

— Къатиш хуурэ саугъэтэм идэпкъхэр, ыклоц хэушхъяфыкыгъеу къэнэфэштых. Чэшым къызэрэштэгъэрэм фэшл итепльэ нахь дахэ зэрэхъущтим даклоу, искуствэм икууплэхэр къидэтэлтигъе. Саугъэтэм гупшиысэу хэлтэхъягъэр цыфхэм икью алтынъэсэ зыхыкіэ, культурэм илпүнгъе мэхъанэ хэхъошт.

ЛъЭПКЬХЭР ЗЭФЕШТЭХ

— Метрэ 20 саугъэтэм илэгагь. Пчэгур зыфэдэштэр къэплиауягъэгол.

— Гээзтхэм къыхаутыгъэхэм къахэзгъахо шоигъуу пчэгум итэпсын, игъэдэхэн зэдтилофэу зэрэштэгъэр. Тиреспубликэ иобштвенне движениеу «Адыгэ Хасэр» къэшакло фэхъузэ, адигэхэм я Ильэсыкіэ, адигэ быракъым, тильэпкь шууашэ афгэхъыгъе зэхахъэхэр, фэшхъяфхэр пчэгум щызэхашх. Анахъеу къыхэзгъэшти сшоигъор культурэмкэ Министерствэр, республикэм лъЭПКЬ иофхэмкіэ, Иккіб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адирялэ зэгхъонгъэхэмкіэ ыкчи къябар жуугъэм иамалхэмкіэ и Комитет, Адыгэ им лъЭПКЬ культурэмкэ и Гупчэ зэхэштэн иофыгъохэм чанэу зэрэхэлжэхэрэр ары.

— Адыгэхэм я Ильэсыкіэ мигъэ загъэмэфкъим, республикэм щыпсэурэ лъЭПКЬХЭМ яобщтвенне движенихэм яшэн-хабзэхэр къыщагъэльэгъуягъэр, зэхахъэм къыщизэдэшъуягъэр.

— Пчэгур лъЭПКЬХЭМ зэлукланэ афхъу, якултурэ къыщаутээ, нахь зэпэблагъе мэхъу. Анахъеу къыхэзгъэштэр саугъэтэм хэгъэштэгъэ джэныкъо маштор ары. Аш түкыыпкъырыкызэ,

пчэгум цэу фуусыщтым гуке къыфэтэгъэшх.

— «Адыгэ пчэгур», «Джэныкъу», «нэмыхыцэхэр фаяштхэр зэхахъэхэм къашало.

— Сыйд фэдациэ пчэгум ыхыщтми, адигэхэм ятарих, якултурэ, яшэн-хабзэхэм афгэхъыгъэшт. Тильэпкь ичигу шхъялэу щытынэу сэгүгъе. ЛъЭПКЬ искуствэм икъэгъэльэгъонхэр, мэфекл зэхахъэхэр, адигэ джэгүхэр, ныбжыкъэхэм язэлукъэгъухэр, нэмыхыцэхэр щыклоштых. Шхъэгъусэ зэфхъуягъэхэм къэгъэгээ ярамхэр саугъэтэм къэралхъэхэу шлэхэу тильэгъущт.

Музейн эшанэхэр

— Ошыогу зэлухыгъэм ычэгчэт музейхэр щылхэр. Ахэр плуныгъэм епхыгъэр. Уагъэгъуазэ, зыгъэсэфыгъиэх.

— Республиком и ЛъЭПКЬ музей къызэрэлгэйнэгъур культурэмкэ Министерствэм къы-

дильти, пчэгум гъэпсыкіэу илэштим хэбээ шапхъэ фишигъыг. Адыгэ Хасэр илэгъуу къыфхууээ, зэхэшэн иофыгъохэр лъагъэштэгъуатэх. Музейн пчэгур епхыгъэшт, зеклю къаклохэрэм къэбархэр къафалотштых.

— «Нэм къэтир псэм фэдээ адигэмэ ало. Пчэгур зыфэдэштэр, игуунапкъэхэр зэрэгээпсыгъэштхэр тшалэрэп.

— Художественне амалхэр дъэфедэхээ, адигэ чэум фэдээ и нэмыхыцэхэр тэлтээ зилэ гъуапкъэхэр пчэгум фашыщтых. Искуствэ лъагэм ахэр диштэхэу, «къэгүштэгъэхэу» гъэпсыгъэштых.

— Иккыб къэралыгъуипши пчагъэхэм адигэхэр ашэпсэух. Сыйд фэдээ Инатэ ялэми, Хэкужым анэу къыфэгъэзагь. Джэныкъо маштор къафэнэфы, чыгур къяджэхь.

— Тыркуем, Сирием, нэмыхыцэхэм арьс тильэпкъэгъухэм искуствэм иамалхэмкэ тальээсэ. Мэфэ заулаклээ узэклэбэжьемэ, дунаим щыцэриохэу «Испъамы-емэрэ» «Кабардинкэмэрэ» адигэ культурэм ифестивалэу Израиль ит къауджэу Кфар-Камэ щыкло-гъэм хэлэжьагъэх. ЗэлъЭПКЬХЭМ яорэхэм ядэгүгъэх, къашохэм ялпэлгъэх джурхтхэр, арабхэр, фэшхъяфхэр. Нэбгыре мин пчагъэхэе фестивалым къыгъуяа. «Адыгэмэ япчэгү» аш фэдээ зэлукланэ хъунэу, дунэе культурэм идэхагъэ къыщизфа-лотэнэу сэгүгъэ.

— Абдулахь, уигупшиысэхэр щыгъэшэгъонх. Пчэгур шэхээ зыкызэуахынэу огуга?

— Хабээм изакъол, мыльку зылеклэхэр аш къыхэлажьэхэ шоигъу. Зэхэшэн иофыгъохэр лъэкъуатэх.

— Тизэдэгүштэгъу зыщты-ухыщтим сыйда анахъеу къыхэгъэштэшши пшоигъор.

— Саугъэтэм игъэпсын бэрэ иоф дэшлэгээ, сомэ миллион пчагъэ пэлхъагь. Ти Лышхъэу Тхакууцынэ Аслын, Премьер-министрэ Күмпүл Муратэ, Адыгэ Хасэр гъунэ имылэу сагъэгушо. Тхакууцынэ Аслын иофым зэригэгумэйрэм фэшл заулэрэ тээзэуигъээгээ, хэкылэхээ шээгээ. Республиком илашхэр сафэрэз, лъЭПКЬ шэхжым, плуныгъэм язэххээлээ Адыгэ пчэгур нахь дахэ зэрэхъущтим сегүшьсэ.

— Уимурадхэр къыбдэхъунхэу тхэм түпфельээ.

— Тхайаугээпсэу.

Суртхэм арьтхэр: Бырсыр Абдулахь; Зыкыныгъэмэрэ Зэгурьоныгъэмэрэ ясаугъэт итепль.

мурзаевымэ дэгьюу зэрэштэх, зэйусэхэу зэлукъэгъухэм ашэбэнэх. Тиспортсменхэм ямадальхэм ахагъэхъонэу афэтэло.

Нээлүбгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурий.

Зэхэзыщагъэр
ыкыи къыдэзыгъэкъырэр:

Адыгэ Республика
къэлтэгъо иофхэмкіэ, Иккыб
къэралхэм ашэпсэурэ тильэгъухэм адирялээ зэпхыныгъэхэмкіэ
ыкыи къэбаржъуу иамалхэмкіэ и Комитет
Адресыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыэр:

385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъялэм
иапэр гуадэр:
52-49-44,
редактор гуадэр-
пшэдэхээжъыжь зы-
хыэр секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушихыты-
гъэр:

Урысы Федерацием
хэутын иофхэмкіэ,
телерадиокъэтын-
хэмкіэ ыкыи зэлты-
Исыккіэ амалхэмкіэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпэгъэрэхэу
шапл, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихытыр

ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкІэмкИ
пчагъэр
4041

Индексхэр
52161
52162

Зак. 467

Хэутыним
уздыкштэхэнэу щыт
уахтэр
Сыхьатыр 18.00
Зыщикиштэхгэхэ
уахтэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор
шхъялэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор
шхъялэм
игуадэр
Хъурмэ
Х. Х.

Мэшлэкъо С. А.
Пшэдэхээжъыжь
зыхьырэ
секретары
Хъурмэ
Х. Х.

ОЛИМПИАДЭ ДЖЭГУНХЭР

Я медальхэм ахагъахъо

Олимпиадэ джэгунхэу Рио-де-Жанейро щыклохэрэм
Урысын дзюдомкіэ ибэнаклоу Хъасан Халмурзаевым
дыштэ медальхэр къашыдихыгъ.

Килограмм 81-м нэс къэзийрэмэ якуп Хъ. Халмурзаевыр
щыбэнагь. Клэух зэлукъэгъэр САША-м къикыгъэ спортымен
къышуухьи, дыштэ медальхэр къифагъэшшошагь.

Хъасан Халмурзаевыр Мыекуапэ зэп къызэрэкъуагъэр, —

